

Vrijdag

12 November.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2.25, en franco per post f 2.50. Advertenties worden geplaatst te zo Ct. de regel, uitgezonderd Kavelijde, Gebourde- en Ouderfchiedingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1.50 is, en voor elken regel daarboven zo Ct. behalve 55 Ct. regelrecht voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

De aangekondigde grondwets-herziening.

Er zijn omstandigheden, waarin het beter is te zwijgen en gunstiger tijdstippen afwachten, om de stem der redenen te doen hooren.

In zulke omstandigheden verkeerden wij, toen de regering, miskennende het gevoelen van hen, die eene voorgestelde herziening der grondwet hadden aanbevolen, allen die het behoud niet waren toegedaan, als het ware, in den ban deed en het gevaar, om onverzoonlijke partijchap te stichten, trotseerde. Vreesde de regering zoo groot onheil niet, een aanzienlijk deel der oppositie deed het wel en zweeg; maar zij zat daarom niet stil. De regering had haar het middel in de hand gegeven om hare vrienden en vijanden te kennen; zij sloot zich en werd zoo krachtig, dat zij elk oogenblik in staat was te zeggen: wil de regering onze goede bedoelingen miskennen, wil zij ons, als waren onze aanhangers geene Nederlanders meer, verstooten, het zij zoo, wij zullen onszelf genoeg zijn. — Zoo stonden de zaken, toen van den troon eene grondwets-herziening werd afgekondigd, welke moest geleid worden door dezelfde mannen, die van het behoud als het ware hunne leus hadden gemaakt. Het kon niet anders of die toezegging baarde eerder mistrouwen dan tevredenheid. De oppositie toch wil geene toegevendheid; zij wil overtuiging. — Alleen dan zal eene grondwets-herziening het verlichtste deel der natie tot eensgezindheid stemmen, wanneer zij gegrond is op de innige overtuiging, dat de heraannde instellingen het best het algemeen welzijn kunnen bevorderen. — Wanneer en hoe en bij wie die overtuiging geboren is, moet elk braaf man, die het wel met zijn vaderland meent, onverschillig zijn; of daar oorzucht en eigen groothed mede gemoed zijn, doet weinig ter zake. Sir Robert Peel is van het stelsel van bescherming tot dat van concurrentie en van vrijen handel overgegaan; wie spoort zijne innige beweegredenen op? Wij strenden nooit voor personen, maar nemen het goede van waar het komt, en zoo het geldt het welzijn der natie en zelfs het belang van nuttige zaken, leggen wij allen persoonlijke afkeer ter zijde.

De grondwets-herziening is van den troon afgekondigd, er valt dus niet meer aan te twijfelen; wat moet nu de met zoo zwarte kleuren afgeteekende oppositie doen? zij moet toonen, dat zij is verongelikt; zij moet rustig de voorstellen der regering afwachten, er op vertrouwen, dat deze in haar eigen belang zal begrijpen, dat eene nietige, onbeduidende herziening, slechts eene getuigenis van hare zwakheid en weinig doorzigt zoude zijn en de oppositie met al de

krachten zoude versterken, welke zij verloor. — Doet daarentegen de regering krachtige stappen op den weg van den vooruitgang, dan zal de oppositie hare verlangens en wenschen weten te matigen, hare leden zullen een deel van hun bijzonder gevoelen weten opteofferen, om iets beters te verkrijgen dan hetgeen is en de regering zal, waar zij tot dus verre tegestandt vondt, ondersteuning vinden.

Het is dan ook bepaaldelijk tot de bladen der oppositie dat deze woorden zijn gerigt. De voorstellen der regering moeten openbaar worden; waartoe dus een voorbarig mistrouwen? Wij hebben oogen om te zien, ondervinding, die ons tegen misleiding waarborgt; de leden van de partij des vooruitgangs kennen elkander, zij kunnen overleggen en beramen wat te doen staat. Zij willen het welzijn der grootste menigte, dat is het juist wat hen van hunne staatkundige tegenpartij, die slechts het welzijn van bevoorregten beoogt, onderscheidt. Het zal dus niet moeilijk zijn te beslissen, of zij voor of tegen de herziening, zoo als die zal worden voorgesteld, moeten ijveren. Het is bij onze oppositie niet te doen om linten of bedieningen; het is haar te doen om de veerkracht der natie optewekken en daardoor het algemeen welzijn te bevorderen.

Laten wij dus hopen, dat de herziening een wezenlijke stap voorwaarts zal zijn, en zoo zij dat is, haar met al onze magt ondersteunen; zoo noen, dan moedig voortgewerkt op den weg van den tegenstand en met klem onze krachten ontwikkeld!

NIUWSTIJDIGEN.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, den 6. November. In de afgeloopene maand maakte de heer Sprenger, reiger van eene hermeede gewerfabriek te Luik, kennis met mejulvrouw M., een jong schoon meisje van naauwelijks 16 jaren, te Berlijn. Weldra ontstond wederzijdsche liefde en na 14 dagen verkeer, verzoocht de heer Sprenger, die 30 jaren oud was, de hand van jufv. M. De ouders hadden niets tegen dit huwelijk, daar de heer S. bewees een goed bestaan te hebben, stonden hetzelve toe, op voorwaarde, dat zij met de voltrekking nog eenigen tijd zouden wachten. Sprenger was hiermede niet tevreden en verliet den 28. Oct. in stilte met zijn meisje naar Dresden. De ouders snelden hen na, en na zich geregelijk verzekerd te hebben, dat het huwelijk onmiddellijk zou worden voltrekken, keerden zij naar Berlijn terug. Den 28. Oct. ontvingen zij een brief van hunne dochter, waarin deze schreef, dat daar het huwelijk niet mogelijk was, zij besloten hadden in dien nacht om 12 ure te sterven. De ouders snelden naar Dresden, vonden de geliefden levende, en deden al het mogelijke om hen tot andere gedachten te brengen. Zij bleven bij hen, en wilde hunne dochter weder mede naar Berlijn voeren. Nadat alles in schijn geschikt was, begaf men zich des avonds nog in den schouwburg. De dag van het vertrek brak aan; niemand bemerkte eenige verandering, en men begaf zich

naar den ijzeren spoorweg. Daar men te vroeg was, verbleef men in het station gebouw. Bij de eerste luiding, stapten de ouders in een coupé, doch de verliefden bleven nog praten. Bij het tweede luiden, nam S. een hartelijk afscheid en loste eene pistoolschot door het hart van mej. M. Zij was oogenblikkelijk dood. Sprenger deed een stap terug en doodde zich met een tweede schot.

FRANKRIJK.

PARIS, den 6. November. Men hoort thans veel van het aanhouden van rijtuigen op de openbare wegen, maar met eene onverschrokkenheid als zulks in den nacht van den 3. dezer geschied is, daarvan had men sedert geruimen tijd geen voorbeeld gezien. Eene diligence, welke een som van 64,000 francs moest overvoeren, was onder geleide van twee gendarmen van Nantes vertrokken; te Pont-Saltes, tusschen Vannes en Auray, gekomen, werd zij door eene bende van achttien gewapende en vermoede manschappen aangevallen. De conducteur gaf den postillon bevel de twee over de paarden te leggen, doch op hetzelfde oogenblik lesten de aanvallers hunne geweren en doodden daardoor twee paarden. De twee gendarmes, die vooruit geraden waren, keerden nu in galop terug; eene schermutseling volgde, een der gendarmes werd gedood en de ander jilde hierop naar Auray om hulp te halen. Inmiddels maakten de boosdoeners zich van 40,000 francs meester, en trokken daarmede weg; het overige schijnen zij niet zoo spoedig gevonden te hebben. Den reizigers, die zich in de diligence bevonden, is geen leed gegaan.

— De graaf Noé, pair van Frankrijk heeft tot geying van het dezer dagen in de Gazette des Hôpitaux medegedeelde geval van genesing der cholera door middel van den ether, aan dat blad een brief geschreven, waarin hij het volgende vermeldt. Tijdens het heerschen dezer ziekte te Parijs werd zijne oudste dochter er door aangetast. De geneesheer, dien hij had laten roepen, kwam niet spoedig genesheer, weshalve hij zelfs de voortgangen der ziekte wilde stuiten. Hij gaf haar eenige druppels zwavel-ether, gemengd met brandewijn en water, te drinken. De koude die zij over het geheele ligchaam had gevoeld, hield nu eenigen oogenblikken op, en werd vervangen door een overvloedig en langdurig zweet. Afwisselend liet de graaf haar gedurende acht of tien uren een grein calomel en een grein opium innemen. Toen de geneesheer kwam, keurde hij volkomen goed wat de graaf Noé gedaan had en vervolgde die behandeling. Eenige dagen later was de zieke volkomen hersteld weder op de been.

— Uit Audruch schrijft men van den 2. November: « De graaf de Gomer is gisteren door de correctionele regbank van St. Omer veroordeeld tot 2 maanden gevangenis en 200 fr. boete, als hebbende op een jongen, Blanc-Bonnet genaamd, die in een boom geklimmen was, geschoten. De jongen is wel gewond, doch aan de betere hand.

« De procureur des konings heeft van dit vonnis gappelleerd. Gisteren besaf de graaf de Gomer zich met een geladen geweer in het bosch van het park. Bij den boom gekomen, alwaar hij op den jongen had geschoten, deed hij een gebod, plaatste de tromp van het geweer voor het hart en schoot zich dood. Deze zelfmoord heeft een smartelijken indruk gemaakt.

— Zekere heer Dorey heeft een middel uitgevonden om de wijzerplaten van uurwerken aan openbare gebouwen, torens, kerken enz. op zodanige wijze te verlichten, dat het uur op een grooten afstand zichtbaar is. De uitvinder gaat op de volgende wijze te werk, om deze uitkomst te verkrijgen: Op eene glazen schijf ter dikte van een Ned. duim schijft hij, met een mengsel dat uit loodwit en lijnolie bestaat, de verdelingen der uren en minuten. De wijzers vervaardigt de heer Dorey ook uit glas, die hij met hetzelfde mengsel bestrijkt. Deze glazen schijf wordt, om

MODERNE HOLLANDERS.

SCHETSEN UIT DE PORTEFEUILLE VAN DOORN.

De volgende schetsen, lezers, zijn uit het gebied der werkelijkheid opgeteekend; hanne kleur is zeker niet bemoeiigend voor hem die het wel meent met vaderland en volk, doch ik zou echter, hoe bard het ook valle, er gerust durven boven zetten: Zoo zijn er!

Moge ze u door de lezing eenig nut aanbrengen, en wat veel zegt, hier of daar, deze of gene de oogen openen. ten einde hem te doen terug treden van den afgrond aan welken rand hij staat, dan is de moeite van het te boek stellen honderdvoud bekoond.

Intuschen heb ik bij deze het genoegen, welwillende lezers, mij met zeer veel achting te noemen.

U WelEdele Dr. Dienaar,
DOORN.

EERSTE SCHETS.

HOE MIJN NEEF PETRUS, DE ZWERVER, MIJ OP RHIS ONTHOETTE, EN WELKE KAN DIENEN VOOR

Inleiding.

De avond was donker en de regen stroomde als een zondvloed naar beneden, of werd door den ruwen Boreas opgenomen en als het schuim der branding eener onstuimige zee, den wandelaar in het aanschijn gejaagd.

Br! wat was het koud! 't was een weêr waar men geen hond, laat staan een mensch zou doorgejaagd hebben, en toch hoorde ik op straat kletterende voetstappen, ongeveer als een licht draagder-officierje, op de stoep zijner bello maakt. Ik was op reis, doch daar ik zoo wat overgemakkelijk uitgevallen ben, gaf ik van het verder reizen eenvoudig weg de maan, en hanteerde mij in den hoek van den keukenschaard eener Vlaamsche herberg, met een stervig gepookte liter uitzet voor mij, van welk hier Bello, de meid; en Thrasie, de waardin, mij de schitterende hoedanigheden opnoemden; onder welke deze, dat men er niet zoo ligt steenen van in de blaas kreeg als wel van andere bieren, niet de minste was. De kastelen, een dikke vent, zat dommelig en slaperig voor mij, aangezien de waardin, wier vleugel-adjutant hij eigenlijk was, goedgevonden had zoo weinig mogelijk notitie van hem te nemen. Het spoorgeest kwam intuschen al harder en pader, liep tot eindelijk de stoep, hield stil en werd vervangen door een gebeng op de voordeur, wonder wel in trio-accorde met het gelulder van den wind en het gepas van de regen. Kom Sier, zeide mijne goedhartige hospita, kom, ga reis zien welk volk daar is, en in het koppen munt, dan koperen zeldzame, huer is; of anders, je scheept ben maar geheel en al af. Sier, toog op den week zijner vrouw heer, doch volbragt haar bevel haastwelijks ten halve, daar de

kloppende op zijne vraag wie hij was, hem vierkant te onderste hooft liep, onder den uitroep: beoerde vent, dat zal je bij 't vuur wel vernemen. Treze schoot naar voren, doch keerde lagchende terug, daar de man, welke in een overjas gebakerd en uit een vervaarlijke porcelainen pijpenkop dampende, niemand anders was dan mijn respectabele Neef Petrus, alias de Zwerver. Hoe hij eigenlijk mijn Neef was, weet ik nog niet; of onze geslachtstijl slechts tot Abel-Necho of tot Adam moest afhalen, weet ik nog minder, doch ik geloof, voor 't naast, dat Petrus en ik van Joodische afkomst zijn, daar wij beiden zoo tamelijk weten hoeveel één bril kost. Hoe het zij, een Neef blijft Neef, vooral in 't land van Cadzand en op het wielkelhof van den kruidenier. Dat hij Petrus hette weet ik ook. Petrus immers betekend steen, hard, sterk, en daar nu Neef met een tamelijk breeden kop ter wereld kwam, in welkers mond reeds twee bak-tanden zaten, besloot men dat het wel een jongen met een kop worden zou en een hart als een reggenbrood, waarom men hem, te meer daar er twee over-oud-tantes, van wie toch niets te erven viel, om te wisten, eenvoudig weg Petrus noemde. Petrus, alias de Zwerver. Doch van waar nu dien alias, en juist de zwerver, — waarom niet Petrus de dikkop. — Petrus de steenkop of zoo iets? 't Ga 't u ook al vertellen techoorders.

Toen Petrus jong was, was hij een liefhebber van lezen, vooral van reisbeschrijvingen, waaronder de Voyage van Jan Jansz. Struys; het verhaal van schipper Willem Yslbrandt. Bontekoe en de Ses nieuwe reizen van Jan Mocquet de voornaamste waren. Van daar dan ook reeds vroeg zijne zucht tot reizen en zwerven, waartoe hem zijn goedvoornemen goudbusse steeds wel te pas kwam, doch hij mij een streep door de rekening veroorzaakte, daar ik zijn enige erfgaamen ben; doch welke erfenis, bij alot van rekening, wel bestaan zal in een afgesleten wandelstok en een paar oude rezen-nijls laarzen met sporen, die mij thans bitter weinig zullen to pas komen; aangesien de kouriers thans per extra spoorreizen reizen en de electro-magnetische telegraphen de beoelde laarzen over-

TE. VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEKEN.